

Kmetijske in rokodelske Novice.

Na svitlobo dane od c. k. krajnske kmetijske družbe.

Tečaj V.

V srédo 12. velikiga travna 1847.

List 19.

Erazem Ravbar. *)

Balada.

Karkoli je déklic Planina rodila,
Nobena ni lepsi od Mete cvetela,
Nobena ni dalje okoli slovela,
Nobena več možkih za sebe ni vnela,
Kot ima le eno danico nebó,
Ji tudi ni para na Krajnskim biló.

Kdor ljubi od Soče do Save dereče,
Po Meti Planinski na tihim zdihuji.
Sred drugih se Ravbar ji tud' prilizuje,
Ji dati zlatá in srebrá obetuje;
Al ona mu pravi: »Ne maram za té,
Zmed kmetov možá sim izbrala si žé.«

To slišavši jo še le prav zalezava.
Kjerkoli jo sreča, jo lepo pozdravi,
Po kačje prekanjen ji nekadaj pravi:
»Pod soncam enake ni tvoji postavi;
Ko beli med ternjem je limbarjev cvet,
Si tudi kraljica ti žen in deklet.«

»Že davno sim žezel sprehajati s tabo
Se poleg vodice, ko hribov visócih
Obrašeni verhi po dolih globócih
Raztegajo sence, miglajo v potocih;
Lepote cvet, Meta! samota in mir
Zaljubljenim sercam sladkosti sta vir.«

»»Ne delaj pri prostiga se, zapeljivec!
Poznam te, zastonj je vsa tvoja gorica;
Zvestobo pred Bogam je moja desnica
Možú obljudila — ne bodi lažnica —««
Mu reče, in urno ko ptica zletí
Spred jastroba, Meta domú se spustí.

On stopi za njo, in jo prime za roko,
In prosi: »Nič, Meta! nič se ti ni batí,
Brez vsiga strahu smeš pri meni ostati;
Sej tudi metulju ne branš serkljati
Iz pisanih rožic, ki pomlad jih dá,
De polje lepote se njih lesketá.«

Na to ga serdito pogleda in pravi:
»Čeravno me kmečka je mati rodila,
Me vunder pošteno živeti učila,
Bit' zvesta mu, s ktermin se bom poročila.
Pober' se, nesramnež! spred mojih oči,
Te zaničevati sercé mi velí.««

Togote bled Ravbar ji jame protíti:
»Uklanjati se, véš, ni moja navada,
Če tudi te varje vojšakov armada,
Te bodem dobil, de se vdala boš rada.
Na samim primoral te bodem s siló,
Uslišati me, ak te volja ne bó.«

Preplašena pride domú in zdihuji,
Bledijo ji lica, kot rožica vene,
Sirota iz lastne se hiše ne krene,
Še strese ko dete, ki šiba ga šlene,
Če kdo jo zakliče; če kaj zašumi,
Že meni, de Ravbar za herbtam stojí.

En dan se primeri, de sama gré iz terga,
Kar sliši za sabo ga urno dirjati,
Velevati ji pri ti priči obstatí,
In v voljo njegovo molčé se podati;
Uteči ne more in vpiti ne smé,
Kér Ravbar grozí ji, če zine, gorjé.

Ko vidi ga stati pred sabo, zajoka,
Poklekne na trato, in vzdigne ročice
In moli: »Usmili se revne ženice,
Ne pusti terpeti je kake krivice,
Moj angelj! ki čuješ nad mano zvestó,
Bojud se ti za me, te prosim lepó.«

»»Le moli! le moli! vse nič ne pomaga.
Glej dalječ okoli nikjer ni človeka,
In angelj brez trupla ne bôde, ne seka,
Ne jezdi konjiča enaciga téka.
Kdo misliš, de ti bo prišel na pomoč?
Sej vidiš, de pada na dôle že noč.««

To reče in hoče berž s konja planiti;
Al konj se mu spenja, od tal poskakuje,
De sémerterte Ravbar na njem omahuje.
Iz nožnice ojstri se meč mu izsnuje,
Nastavi na tleh se, on pade na meč,
Prebode mu serce, in — dahnil ni več.

—č.

Angležka repa (Bortfelder Acker-rübe) namestnica krompirja.

Od nobeniga sadeža ni bilo tolikanj hvale slišati, kakor od Angležke repe; vse Novice so pisale od nje in jo priporočevale kmetovavcam. Tudi mi bi bili že poprej od nje kaj govorili, pa smo njeniga semena pričakovali, de bi bili potem zamogli ob enim svojim bravcam popis obdelovanja in pa tudi seme pohvaljene repe podati. Kér

*) Poglej Valvazorja »Ehre des Herzogthums Krain« 11. bukve, 1400, stran.